

Stiftelsen Deanu Ja Vårjjet Museasiida/ Tana Og Varanger Museumssiida

Protokoll fra Styremøte 11/2025 - Styremøte

Sted: Endresens vei 4, 9840 Varangerbotn
Dato: 9. desember 2025, 10:00
Deltakere: Mariann Wollmann Magga (daglig leder), Solveig Ballo (styrets leder), Venke Tørmænen (styrets nestleder), Kjersti Schanche (styremedlem), Liv Astrid Kvammen Svaleng (styremedlem) og Martin Velky (styremedlem)
Møteleder: Solveig Ballo

Alle de formelle krav til innkalling og antall deltakere er oppfylt. Styrebehandlingen ble gjennomført som et møte.

Sak 1-11-2025 Konstituering og godkjenning av innkalling

Det ble fattet følgende vedtak:

Innkalling av 25.11.2025 godkjennes. Styret er beslutningsdyktig.

Sak 2-11-2025 Godkjenning av saksliste

Det ble fattet følgende vedtak:

Sakslisten godkjennes. Det var ingen saker til eventuelt og sak 8 strykes.

Sak 3-11-2025 Referat protokoll fra forrige styremøte

Protokoll fra forrige styremøte ble godkjent og signert sist møte.

Sak 4-11-2025 Habilitetsvurdering

Det ble fattet følgende vedtak:

Samtlige styremedlemmer er habile til å behandle saker i møtet.

Sak 5-11-2025 Orienteringer

Direktøren tok en gjennomgang av sentrale forhold rundt driften. Økonomi er tilfredsstillende og det er ingen vesentlige avvik i avdelingene. Pensjonskostnadene er økende, og medfører merforbruk på adm. Det er ingen endringer i organisasjonen. Noe økende sykefravær. Personellsituasjonen er uforandret. Stifterkommunene har ulike utfordringer som berører stiftelsen. Direktøren følger dette opp før årsskiftet.

Styret tok informasjon som ble gitt til orientering.

Sak 6-11-2025 Aktivitetsplan 2026

Det ble fattet følgende vedtak:

DVMV aktivitetsplan 2026 godkjennes, med de endringer som fremkom under behandlingen.

Sak 7-11-2025 Godkjenning av budsjett 2026/årsplan 2027-2029

Administrasjon la frem forslag til budsjett for kommende periode. Styret stilte en rekke spørsmål som ble tilfredsstillende besvart av administrasjon. Styret foreslår endringer for fremtidige budsjett, slik at særlige satsinger fremgår fullt ut i budsjettet. Styre hadde en grundig diskusjon før administrasjon sitt forslag til budsjett ble vedtatt.

Det ble fattet følgende vedtak:

Styret for Stiftelsen Tana og Varanger Museumssiida vedtar et budsjett for 2026 på kr 23 914 000, økende i perioden til kr. 29 568 000. Fordeling til avdelingene og administrasjon med kommentarer fremgå vedlagte dokument. Direktøren kan legge opp til budsjettendringer innenfor rammen.

Sak 8-11-2025 Eventuelt

Det var enstemmighet i alle avstemningene.

Generelle kommentarer

kl 1100 - 1210 Møte med Sametinget ved sametingsråd Paul Bendikk Jåma, med ansvar for museer, Roger Kalstad, seniorrådgiver Sametinget samt politisk rådgiver Håkon Mudenia.

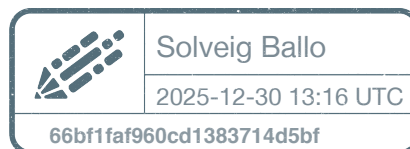
kl. 1300 - 1350 Møte med Kvenforeningen i Tana, ved leder Alf S. Børresen, Thormod Holti og Svein Oluf Kollstrøm fra styret.

* * * * *

9. desember 2025

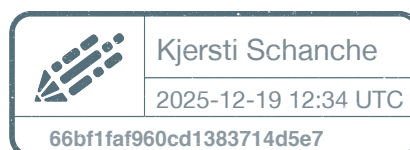
Solveig Ballo

Venke Tørmænen

Kjersti Schanche

Liv Astrid Kvammen Svaleng

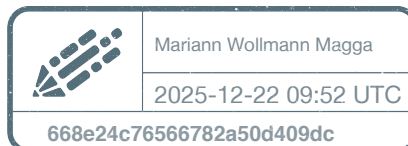
Martin Velky

Følgende skal signere at protokollen er lest:

Mariann Wollmann Magga

Deanu ja Várjjat Museasiida
Tana og Varanger Museumssiida
Teän da Va'rjjel Mu'zeisiida

Styremøte 9.12.2025

5-11 Orienteringer

- Aktiviteter
- Delrapportering økonomi/budsjett
- Sykefravær
- Personell
- Forberedelse stiftermøte
- annet

Status på museene - aktiviteter

DEM	VSM	Ä'VV	SAM
Joddu/DeM felles arr. med formidling om elvesamisk kultur	Anbud lysutstilling og el.arbeider ferdig Ferdigstilling 17.12.	Håndarbeidskvelder Lørdagsåpent - gratis	Kofteduodjispråktreff gjennomført
https://www.youtube.com/live/HRK_guVKEm8	Programmering av lys Reåpning i januar	Skoltesamisk språkkurs – aktiviteter i Samisk språkuke	Prosjekt Jođus – Munch Innlegg på Litteraturhuset Oslo – samiske fortellinger
	Adventslørdag Artikkel i Norsk Husflid https://husflid.no/nettbuikk/nyheter/magasinet-husflid-nr-4-2025/		
ADM: Teamarbeid, lønnsjusteringer, nettverk, sykefraværsoppfølging, lederutvikling, 1826			

Resultatregnskap

Firma:
Orgnr:
Periode:

Stiftelsen Tana og Varanger
Museumssiida
894316462
1 - 12, 2025

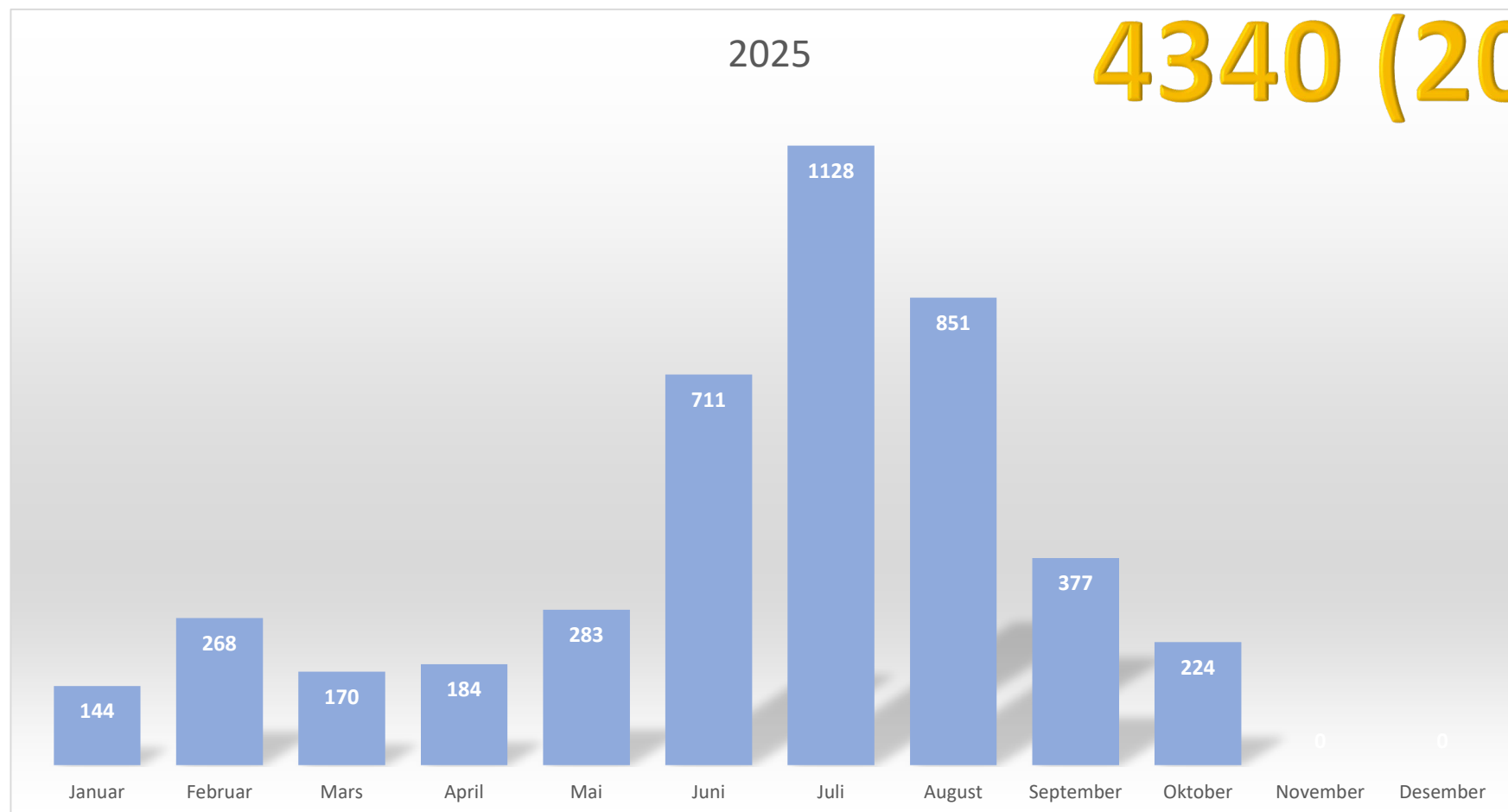
Deavu ja Várjjat Museasiida
Tana og Varanger Museumssiida
Teän da Va'rrjel Mu'zeisiida

Driftsinntekter	-22 174 088	-22 410 800	-19 763 019	98,9
Varekostnader	57 719	215 093	1 535 833	26,8
Personalkostnader	9 804 538	11 855 645	9 001 105	82,7
Andre driftskostnader kl. 6	6 318 041	6 674 377	6 975 326	94,7
Andre driftskostnader kl. 7	842 297	1 097 400	920 827	76,8
Driftsresultat	-5 151 492	-2 568 285	-1 329 928	
Finansresultat	- 942 691	0	- 896 098	
Ekstraordinære poster og disponeringer	0	0	2 226 026	
Resultat	-6 094 183	-2 568 285	0	

styremøte 9.12./stivrračoáhkkin Juovllam. 9.
beaivve/Rostovmään 9. pei'vv

Besøksutvikling Ä'vv

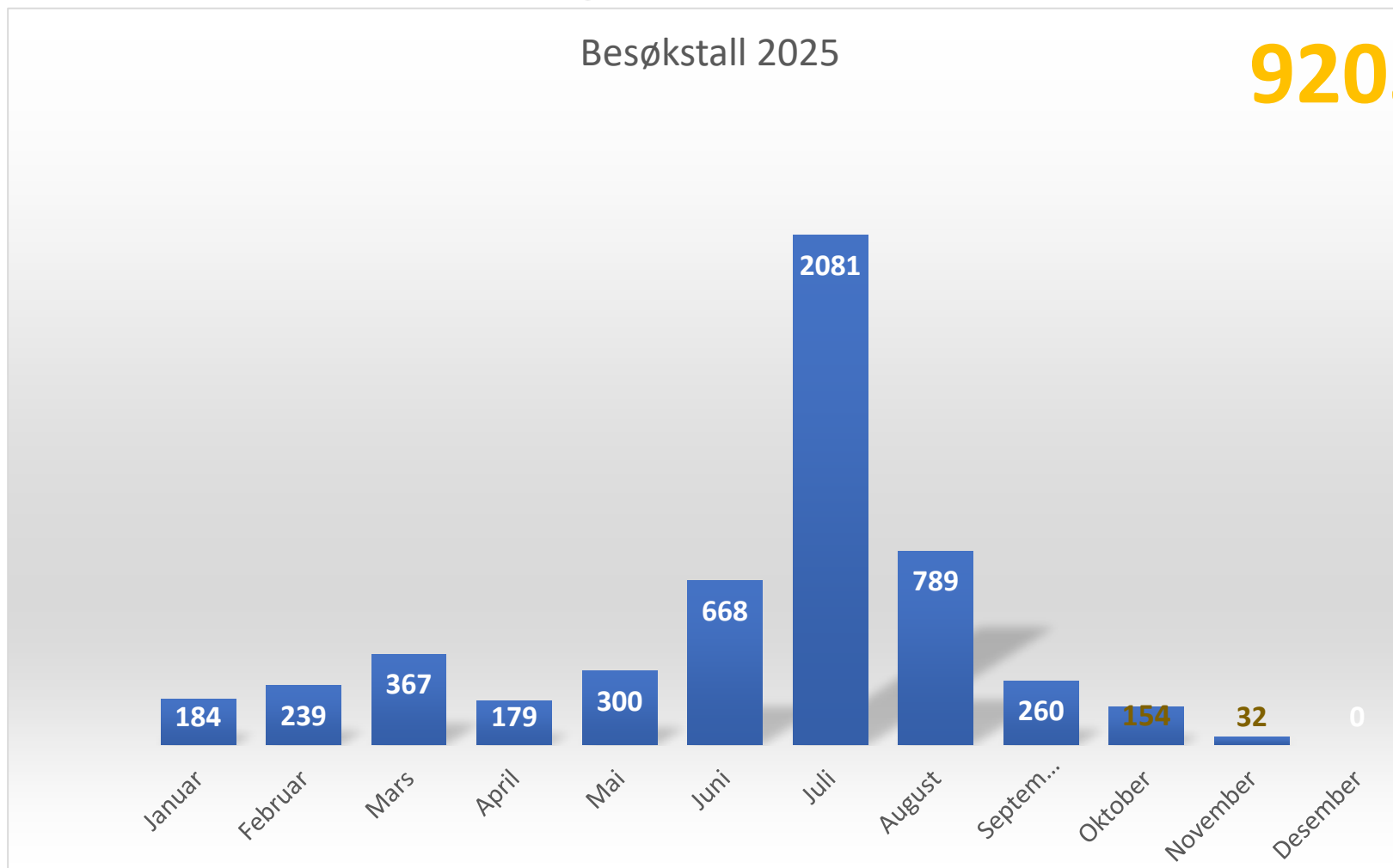
4340 (2024: 4070)

Besøksutvikling VSM

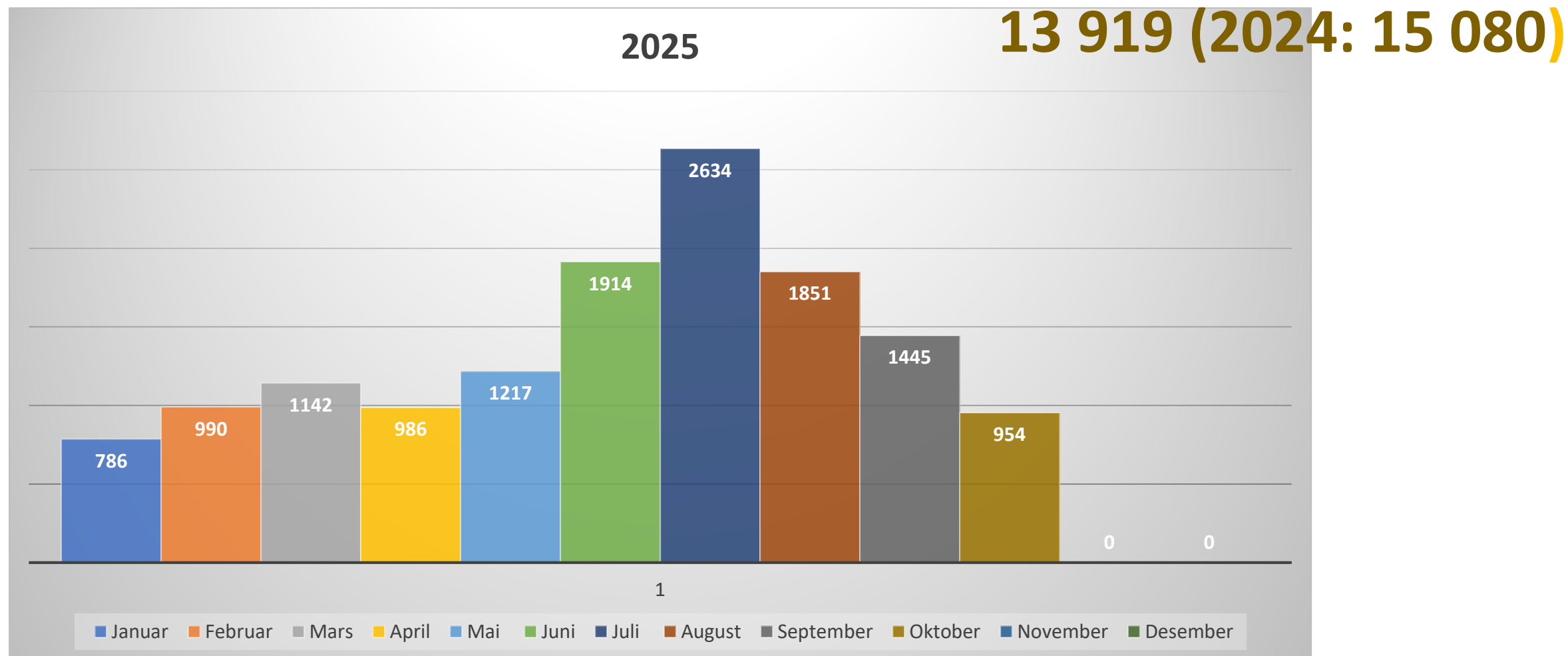
Besøkstall 2025

9203 (2024: 9521)

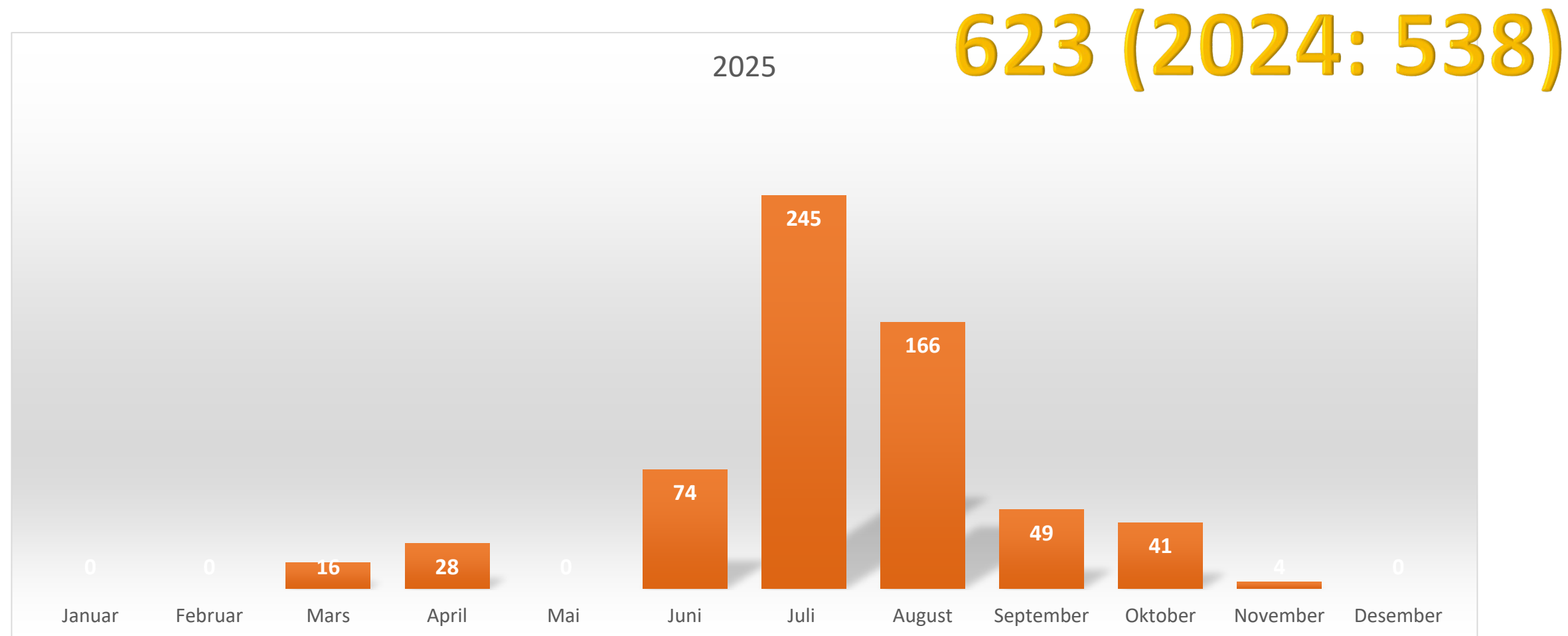

Besøksutvikling Saviomusea

Besøksutvikling Deanu Musea

Personell

- Fortsatt stort press fra [REDACTED]
- Medfører «brannslukking» på flere hold

[REDACTED]

Stiftermøte

- Se vedlegg
- Sametinget og Finnmark Fylkeskommune øker sitt bidrag til DVM
- Stiftelsen mangler driftsavtale med Sør-Varanger kommune
- Ansatte med illojal gjentakende oppførsel kan ikke lengre ha ansettelsesforhold i DVM
- Ledelsens arbeid med egnede bygg til museumsdrift må støttes opp av stiftere-/eiere
- Ansatte, ledelsen, stiftere og eiere må stå samlet og trekke i den retningen vedtektene, samarbeidsavtalene og strategiplanen har trukket opp.

Møter

14./23.10, 10.11.	planleggingsmøte Museumsmøtet Kirkenes 2026
15.-16.10.	Kulturdirektoratets museumskonferanse
21.10.	planleggingsmøte Finnmarksseminaret
23.10., 25.11.	Møte med advokat Benson, personalsak
27.-28.10.	Lederseminar, Museumsforbundet
29.-30.10.	Dialogmøte med Sametinget, Kåfjord
31.10.	Personalsakoppfølging
05.-06.11.	Samisk arkivnettverk, Riksarkivet Oslo
12.-13.11.	Finnmarksseminaret, Kirkenes
13.11.	Rådgivende utvalg for digitalisering av kulturarv, NB
20./31.10/14./21./24.	Personalsakoppfølging
17.-19.11.	Sametingets komitemøter/gruppemøter
21.11.	Tana kommune, Kultur
24.11.	Kulturdirektoratets strategimøte om immateriell kulturarv
1.-2.12.	styremøte, Museumsforbundet
3.12.	Tana kommune, ordfører/kultur, Tana Museum
4.12.	Samisk Museumslag, veiledning oppfølging Bååstede fysisk tilbakeføring

Deanu ja Várjjat Museasiida Tana og Varanger Museumssiida Teän da Va'rrjel Mu'zeisiida

7-11-25

Budsjett 2026 – økonomiplan 2027 - 2029

Dato: 4.12.2025

Saksopplysninger:

Utgangspunktet for årets budsjettarbeid er revidert budsjett samt regnskap pr. 31.10.2025,. Vedtatt budsjettbehov for 2026 og langtidsplan 2027–2029, følges opp. Det er som hovedregel lagt til en forventet lønns- og prisvekst på 3,1% i 2026.

Saksutredning:

Budsjettrammen som legges frem til behandling, har utgangspunkt i personalsituasjonen og husleie som de 2 største budsjettpostene. Det er en ventende ansettelsesprosess, samt 1 stilling i administrasjonen som må fylles snarest. Denne stillingen skal fylle lønn- og personalsstilling, som en følge av omorganiseringen i 2024. Vi er fortsatt i arbeid med gjennomføring av omorganisering der mer av personal- og økonomioppfølging legges til en fellesfunksjon i administrasjonen. Det er planlagt 2 nye museumslokaler/bygg i perioden, noe som forutsetter økte overføringer til dekning av husleie samt nye/utvidelse av stilinger. Det er søkt å øke driftsbudsjett, men det er utfordrende å øke utgiftssiden uten å ha gode beregninger for husleiekostnader.

Vurdering:

Inntekter: Det kom et betydelig løft fra Finnmark Fylkeskommune i 2024 og 2025, og det er også varslet for 2026. Beløpet fordeles på museene etter årsverk. Det er viktig at også administrasjonen får en del av midlene. Det er ikke gitt lønns- og prisvekst fra Nesseby kommune eller Tana kommune, sistnevnte kan tilskrives nylig inngått driftsavtale. Manglende oppfølging av avtaler adresseres i eiermøte med kommunene dette gjelder, med anmodning om økning i revidert budsjett. Sametingets økning er hovedsakelig gitt i 2025, som varig økning i revidert. Herunder er øremerking til Ä'vv Skoltesamisk museum videreført.

Prosjekt: Økning i prosjektinntekter er nødvendig i forbindelse med arbeid med nye lokaler. Det krever museumsbyggfaglig kompetanse som vi ikke har i egen

Administrasjon:

Endresens vei 4
N-9840 Vuonnabahta/Varangerbotn

Telefon: + 47 41 07 00 50
Org.nr: 894 316 462
Bankkonto: 4930 14 27386

organisasjon. Vi er avhengig av fortsatt kunne ha prosjekter og ekstern finansiering særlig på bygnings- og fartøyvern, men bruker midler både på renovering/vedlikehold/restaurering der det er mulig. Det er avtalt skjøtselsmidler både fra Sametinget og fra Sør-Varanger kommune. Det legges også opp til at det kan brukes egne midler på utgiftssiden der det er behov.

Egne innt.: Etter å vurdert utviklingen i egeninntjening på besøk/butikk og prosjekter, er det realistisk å øke budsjettet for 2026. I egne inntekter går også oppgaver som avdelingene påtar seg for andre, hovedsakelig for eierkommunene.

Vi har de siste årene satt inn vikar ved planlagt eller lengre fravær, der det har vært mulig. Det har hatt stor betydning både for aktiviteten vi kan ha ved museene, sykefravær (mindre belastning på de øvrige som er på jobb på den aktuelle avdeling, og for øvrige ansatte.

Rammen for budsjettet for 2026 er mindre sikkert når det gjelder eier-/vertskommunetilskudd, enn tidligere. Vi har ikke kommet i mål med driftsavtalene, og Sør-Varanger kommune har forslått endringer som kan bety bortfall av tilskudd.

Det er grunn til å ha god kostnadskontroll, og følge med på prisstigning og lønnsoppgjør. I 2025 ble gjennom sentralt oppgjør en lønnsvekst på 3,8% for avtaleperioden. Det er også gitt et sentralt tillegg fra 1.1. som også får konsekvenser for 2026-budsjettet. Stiftelsen er heller ikke i en finansiell situasjon som tilsier at vi kan konkurrere på lønn dersom det blir ytterligere press i arbeidsmarkedet. Etter det vi kan se, er vi i øvre del av lønnskalaen sammenlignet med andre museer.

Forslag på vedtak:

Styret for stiftelsen Tana og Varanger Museumssida vedtar et budsjett for 2026 på kr 23 914 000, økende i perioden til kr. 29 568 000. Fordeling til avdelingene og administrasjon med kommentarer fremgår vedlagt.

Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 - 2029

TOTALT				
	2026	2027	2028	2029
Sámediggi	17 290 000	18 732 000	19 990 000	20 520 000
Finnmark Fylkeskommune	1 600 000	1 895 000	2 220 000	2 285 000
Hjem-/vertskommune	2 289 000	2 383 000	3 203 000	3 223 000
Egne inntekter	2 285 000	2 250 000	2 500 000	2 650 000
Prosjekter	450 000	930 000	1 390 000	890 000
Totale inntekter	23 914 000	26 190 000	29 303 000	29 568 000
Utgifter				
Lønn faste ansatte	10 330 000	11 540 000	12 850 000	13 050 000
Lønn ekstrahjelp	1 160 000	1 210 000	1 210 000	1 210 000
Andre personalkostnader (KLP)	1 450 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Sum kl. 4 Personalkostnader	12 940 000	14 450 000	15 760 000	15 960 000
Husleie	3 460 000	4 040 000	5 720 000	5 870 000
Andre kostnader	4 246 000	2 270 000	2 420 000	2 470 000
Sum kl. 6 drift	7 706 000	6 310 000	8 140 000	8 340 000
Sum kl. 7	1 285 000	3 645 000	3 755 000	3 835 000
Skjøtsel	280 000	280 000	280 000	280 000
Kulturhus/språk/prosj.	1 703 000	1 505 000	1 368 000	1 153 000
Totale utgifter	23 914 000	26 190 000	29 303 000	29 568 000

Saviomusea

SAVIOMUSEA					
Budsjett	Rev. 2025	2026	2027	2028	2029
Inntekter					
Såmediggi	1 375 000	1 420 000	2 130 000	2 700 000	2950000
Finnmark fylkeskommune	200 000	250 000	400 000	550 000	590000
Hjemkommune	577 400	598 000	620 000	1 080 000	1100000
Billett-/egne inntekter	460 800	435 000	300 000	550 000	700000
Prosjekt	-		400 000	810 000	310000
Totale inntekter	2 613 200	2 703 000	3 850 000	5 690 000	5 650 000
Utgifter					
Personalkostn.	1 453 200	1 300 000	2 200 000	2 300 000	2350000
Husleie	310 000	320 000	600 000	2 100 000	2250000
Andre driftskostnader	350 000	400 000	500 000	550 000	600000
Sum kl. 6	660 000	720 000	1 100 000	2 650 000	2 850 000
Sum kl. 7	300 000	400 000	450 000	450 000	450 000
Prosjekt	200 000	283 000	100 000	290 000	
Totale utgifter	2 613 200	2 703 000	3 850 000	5 690 000	5 650 000

Det er lagt inn forskyvning i økning fra Sametinget pga forsinkelser i museumsbyggsaken, og dermed vil ikke det komme økning før tidligst 2027.

Det forutsettes prosjektfinansiering til egne utviklingsprosjekter.

Økning i personalkostnader er helårsvirkning av ansettelse i 2025. Antall stillinger skal økes til 15 i 2026. Deltakelse i et større utstillingsprosjektsamarbeid med Munchmuseet 2025 – 2027 vil medføre økt aktivitet, og det avsettes derfor en økning til det.

Ä'vv Saa'mi Mu'zei

Budsjett	Rev. 2025	2026	2027	2028	2029
Inntekter					
Sámediggi	3 850 000	3 900 000	3 990 000	3 990 000	3 990 000
Finnmark fylkeskommune	300 000	450 000	500 000	500 000	500 000
Hjem-/vertscommune	172 600	186 000	210 000	210 000	210 000
Billett-/egne innt.	650 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Prosjekter Skoltebyen/UKL/div	150 000	200 000	280 000	280 000	280 000
Totale inntekter	5 122 600	5 436 000	5 680 000	5 680 000	5 680 000
Utgifter					
Lønn faste ansatte	2 070 000	2 100 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
Lønn midl. ans.	328 600	560 000	560 000	560 000	560 000
Sum personalkostnader	2 398 600	2 660 000	2 760 000	2 760 000	2 760 000
Husleie	1 074 000	1 150 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000
Brukeravh. driftsutgifter	360 000	541 000	545 000	545 000	545 000
Div. drift	360 000	380 000	400 000	400 000	400 000
Sum kl. 6	1 844 000	2 071 000	2 215 000	2 215 000	2 215 000
Sum kl. 7	300 000	325 000	325 000	325 000	325 000
Skjøtsel Skoltebyen kulturmiljø	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
Språk og kultur	450 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Totale utgifter	5 122 600	5 436 000	5 680 000	5 680 000	5 680 000

I Sametingets budsjettvedtak er det øremerket kr. 1 036 000 til språk- og kulturtiltak ved Ä'vv Skoltesamisk Museum. Dette ble innført i 2024, etter at det siden 2019 har vært praksis med sammenslåing av tilskudd og fjerning av øremerking. Inntektsfordelingen fra fylkeskommunen ivaretar ny stilling ved avdelingen. Deltakelsen som partner i prosjektet Oummu rääst raa'j med Sør-Varanger kommune videreføres, og vil medføre både økte inntekter men også kostnader.

Det er nødvendig at skjøtsel i Skoltebyen dekkes av rette myndigheter. Hittil har det i liten grad vært mulig å dekke administrative kostnader. Dette må det endres på.

Språk og kultur er egne tiltak der det kan påløpe kostnader til eksterne ressurser, materiell, ekskursjoner mm.

Várjjat Sámi Musea

VÁRJJAT SÁMI MUSEA					
	Rev. 2025	2026	2027	2028	2029
Inntekter					
Sámediggi	4 170 000	4 270 000	4 342 000	4 450 000	4 500 000
FFK/TFFK	400 000	500 000	525 000	550 000	575 000
Hjemkommune	1 000 000	1 031 000	1 063 000	1 063 000	1 063 000
Egne inntekter/turistinfo	950 000	950 000	950 000	950 000	950 000
Prosjekter					
Totale inntekter	6 520 000	6 751 000	6 880 000	7 013 000	7 088 000
Utgifter					
Lønn faste ansatte	3 129 000	3 200 000	3 200 000	3 250 000	3 250 000
Lønn midl. Stillinger	221 000	300 000	350 000	350 000	350 000
Sum personalkostnader	3 350 000	3 500 000	3 550 000	3 600 000	3 600 000
husleie	1 655 000	1 720 000	1 720 000	1 900 000	1 900 000
annet drift	400 000	425 000	425 000	425 000	425 000
Sum kl. 6 drift	2 055 000	2 145 000	2 145 000	2 325 000	2 325 000
Sum kl. 7	280 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Skjøtsel Mortensnes	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
(Vuonnamarkanat)	510 000	500 000	525 000	525 000	525 000
Prosjekt/oppdrag	175 000	96 000	150 000	53 000	128 000
Totale utgifter	6 520 000	6 751 000	6 880 000	7 013 000	7 088 000

Museet får en større andel av fylkeskommunalt tilskudd, og må også hente mer gjennom egne inntekter. Det er en mindre reduksjon i driftsutgiftsnivået, da det ikke er kompensert for lønns- og prisvekst fra Nesseby kommune.

Deanu Musea

Budsjett	Rev. 2025	2026	2027	2028	2029
Inntekter					
Sámediggi	1 540 000	1 700 000	1 800 000	2 200 000	2 200 000
FFK/TFFK	150 000	250 000	250 000	400 000	400 000
Hjemkommune	474 000	474 000	490 000	850 000	850 000
Billett-/egne inntekter	150 000	200 000	300 000	300 000	300 000
Prosjekt	250 000	250 000	250 000	300 000	300 000
Totale inntekter	2 564 000	2 874 000	3 090 000	4 050 000	4 050 000
Utgifter					
Lønn faste ansatte	1 089 000	1 180 000	1 250 000	2 300 000	2 300 000
timelønn/tillegg	250 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Sum personalkostnader	1 339 000	1 480 000	1 550 000	2 600 000	2 600 000
Husleie	250 000	270 000	450 000	450 000	450 000
Andre driftsutgifter	300 000	350 000	400 000	500 000	500 000
Sum kl. 6	575 000	620 000	850 000	950 000	950 000
Sum kl. 7	150 000	200 000	210 000	250 000	250 000
Byggeprosjekt/annet	500 000	574 000	480 000	250 000	250 000
Totale utgifter	2 564 000	2 874 000	3 090 000	4 050 000	4 050 000

Deanu Musea har 1,5 årsverk. Tidligere permisjoner er avsluttet, og det er behov for økt innsats på flere felter. Prioriteringer er innenfor bygningsvern, herunder reparasjoner og restaurering av det kvenske Masjokhuset, samt deltakelse i fartøyvernprosjekter knyttet til Sametinget og samisk båtarv. Dersom det ikke kommer på plass plan for nytt museumsbygg, vil det avsettes midler fra DeMs egen fondskonto til forstudie for etablering av magasin- og arbeidsfasiliteter, med leie i et 10 årsperspektiv.

Administrasjonen:

Budsjett	rev. 2025	2026	2027	2028	2029
Inntekter					
FFK	100 000	150 000	220 000	220 000	220 000
Sámediggi	5 825 000	6 000 000	6 470 000	6 650 000	6 880 000
Totale inntekter	5 925 000	6 150 000	6 690 000	6 870 000	7 100 000
	-				
Utgifter	-				
Lønn faste ansatte	2 500 000	2 550 000	2 690 000	2 800 000	2 950 000
KLP – hele DVM	1 300 000	1 450 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Felles adm/drift	2 125 000	2 150 000	2 300 000	2 370 000	2 450 000
Totale utgifter	5 925 000	6 150 000	6 690 000	6 870 000	7 100 000

En omfordeling av tilskudd medfører behov for en større del av fylkeskommunal pott. Det har vært besluttet styrking av administrasjonen på lønn- og personaladm som følge av omorganisering, og nå er det helt nødvendig for å få effekt av omorganisering og for å iverksette og følge strategiplanen.

Det er relativt store økninger på pensjonskostnader, som følge av de høye lønnsoppgjørene de siste årene.

Deanu ja Várjjat Museasiida Tana og Varanger Museumssiida Teän da Va'rjjel Mu'zeisiida

Aktivitetsplan for 2026 - DVM

Målet med ordningen er: Faglig sterke museer som formidler, forvalter, forsker på og fornyer den samiske kulturarven.

- Solid kunnskapsproduksjon
- Relevant formidling
- Helhetlig samlingsutvikling
- Trygg ivaretaking
- Aktiv samhandling

Nr	Aktivitet/virksomhet – beskrivelse av hva som skal utføres	Mål for aktiviteten
1	Administrasjonen legger til rette for en god utvikling av alle museene, med fokus på nødvendig plass for å utføre faglig arbeid på en forsvarlig måte. Planlegging av ombygging av Tollboden til Saviomuseet, samt museumsbygg til Tana Museum prioriteres.	Sterke museer som driftes i tråd med formålet, og som har økonomiske og menneskelige ressurser med god tilgang til faglig samarbeid og nettverk, til å utvikle alle museene.
2	Strategiplan følges opp og vurderes av styret, deretter ekstern vurdering.	DVMs aktiviteter måles opp mot strategiplan, og tas opp til revisjon for å best mulig sikre kursen, som både ansatte og styret har utarbeidet. En systematisk utvikling av museenes drift, mål og gjennomføring.
3	Utarbeidelse av museumsplan, der de enkelte museer ha egne delplaner som strukturerer arbeidet med en god museumsutvikling. Ferdigstillelse av formidlingsplan samt samlingsforvaltningsplan. Sikringsplaner og innsamlingsplaner følges deretter opp.	En systematisk utvikling i museumssiidaen av det faglige arbeidet med samlingene, formidling og bevaring, herunder bygnings- og fartøyvern.
4	Gjennomgående bruk av samisk på nettside Inngå avtale med Senter for samisk språk teknologi ved universitetet i Tromsø, om samiske og tospråklige tekster som produseres i institusjonen	Synliggjøring av både nord- og skoltesamisk språk, økt bruk av samisk i det offentlige rom og bidra til nasjonal samisk språkutvikling sammen med offentlige institusjoner.
5	Arkivstrategi – utarbeide felles plan for hvordan DVM skal ivareta samiske dokument, billed, - lydarkiver, samt internarkiver	Felles arkivstrategi skal styrke faglig utvikling på feltet slik at vi har trygge bevaringsforhold for arkivene på både kort og lang sikt.

6	Styrke forskningsarbeidet i stiftelsen gjennom deltakelse i forskningsnettverk og tilrettelegge for forskning på andre arenaer	Faglig sterke museer, som baserer sin ivaretagelse av samlinger, formidling og annen utvikling på forskning.
7	Styrking av HMS-arbeidet både for den enkelte ansatte og avdelingene.	Sørge for trygge og faglig gode arbeidsforhold for ansatte i stiftelsen.

AKTIVITETSPLAN

	Ävv Saa'mi Muzei 2026	
	FORMIDLING:	
1	Omvisninger til skoler og barnehager. Prøve ut og utvikle fast undervisningsopplegg, samt på sikt utvikle opplegg til den kulturelle skolesekken. «Lær kadrill» Sende ut materiell til barnehagene i Sør-Varanger, informasjon om skoltesamisk kultur, fargelegging osv.	Bidra til god kunnskap om skoltesamisk kultur og dermed bidra til barn og unges utdanning med nye perspektiver
2	Utvikle faste formidlingsopplegg for ulike grupper i basisutstillingen og Skoltebyen.	Øke kunnskap om skoltesamisk språk og kultur. Styrke museet gjennom et mer attraktivt tilbud.
3	Magasin med samtidsaktuelle artikler fra det skoltesamiske området, viderføring fra 24.	Tilgjengeliggjøring av skoltesamisk språk og kultur for et bredere publikum.
4	Aktiv bruk av sosiale medier til annonsering, samtidsaktuelt innhold samt formidling av historie og gjenstander fra samlingen.	Formidling av skoltesamisk kultur samt synliggjøring av skoltesamisk språk digitalt.
5	Aktiv bruk av museets nettside, videreføring av arbeidet med nettside som ble påbegynt i 2025. Økt digital formidling av språk og all aktivitet i virksomheten.	Tilgjengeliggjøring av museets virksomhet.
6	Foredrag/aktiviteter/framvisninger/konserter med blikk på tradisjonskunnskap, historie og samisk samtid. Skoltesamisk språk integrert i opplegget. Temalørdager – ulike temaer, alltid vafler. Lørdagsåpent museum i vinterhalvåret med fri inngang.	Tilgjengeliggjøring av skoltesamisk historie, språk og tradisjonskunnskap. Styrking av identitet. Tilgjengeliggjøring og styrking av museet som kulturarena og møteplass for en økt kultur og identitetsforståelse.
7	Skoltesamisk språkkurs Utvidet åpningstid og språkaktivitet i forbindelse med Samisk språkuke i oktober.	Flere får kunnskap og kompetanse i skoltesamisk språk, som også bidrar til identitetsstyrking.
8	Samenes nasjonaldag – utvidet åpningstid med gratis inngang, bevertning	Styrking av samisk fellesskap og mangfold i Sør-Varanger.
9	Giisáŋkei'ss, samisk kulturfestival i Sør-Varanger Utvidet åpningstid hele festivalen	Styrke kulturkunnskap samt bidra til en økt forståelse for egen og andres identitet i det samiske fellesskapet og mangfoldet i kommunen.

10	Temporærutstilling Re-fotografering av Skoltebyen utvalgte kulturlandskap. Foredrag ved fotograf Oskar Puschmann.	Økt kultur- og identitetsforståelse. Styrke museet som kulturarena og møteplass. Bidra til økt kunnskap om Skoltebyen i et bredere perspektiv. Gjennom utskiftninger i de temporære utstillingene bidra til gjentakende besøk, samtidig tiltrekke nye besøkende.
11	Utendørsutstilling Neidenbåten, en kopi av båt brukt på Neidenelva skal vises i båthuset der den nybygde båten lagres utenfor sesong, gammel båt kan oppleves hele året. Bruk av båten på elva i forbindelse med formidlingsopplegg i Skoltebyen.	Kunnskapsøkning omkring den flerkulturelle historien i Neiden og båtbygging. Styrke museet som kulturarena og møteplass med lokalt samarbeid.
12	Kurs i håndverkstradisjoner. Skoltesamisk språk integrert i opplegget - kurs i sying av skoltesamisk damekofte - håndverkskvelder annenhver torsdag kl 17-20 gjennom året	Økt kunnskap om skoltesamisk kultur og tradisjoner, samt økt bruk av samisk språk. Styrke museet som møteplass
	FORVALTNING	
13	Innsamling av gjenstander gjenstander og foto/lyd, samt katalogisering.	Systematisk arbeid med samlingen, samt utvidelse og ivaretagelse av den. Økt tilgjengeliggjøring gjennom digitalisering og publisering
14	Utføre kulturminneskjøtselstiltak i Skoltebyen på vegne av Sør-Varanger kommune og Sametinget. Engasjere ungdommer med tilknytning til Neiden som tilbys jobb.	Skoltebyens kulturlandskap fremstår som godt ivaretatt, med synlige og tydelige kulturminner. Området bevares og det er et godt grunnlag for biologisk mangfold. Øke lokalhistorie- og tradisjonskunnskapen hos unge for en økt identitetsforståelse for seg selv og andre
15	3D-scanning av deler av samlingen	Utvidet tilgjengeliggjøring av samlingen. Legge til rette for økt interaktiv omgang med kulturarven, uten at det går utover de fysiske objektene
	FORNYING	

16	Skoltebyen Utvalgte kulturlandskap Utvikling og utnyttelse av potensialet som ekstern arena tilknyttet museet, i samarbeid med Sør- Varanger kommune og Sametinget. Videre arbeid med oppsett av skilt	Skoltebyen fremstår som velegnet til formidling, tilgjengelig og attraktivt for publikum. Formidlingen gir økt kunnskap om Skoltebyen i et bredere perspektiv. Identitetsforståelse kan styrkes gjennom historie og tradisjons- kunnskap tilknyttet den gamle sommerbopassen
17	Hallonenhuset	Hallonenhuset er i aktiv bruk i forbindelse med kulturminne- skjøtsel, forvaltning og formidling
18	Bakerovnporsjekt – gjenoppbygging av bakerovn i Skoltebyen	Fremtidige generasjoner får kunnskap i steinovnbygging, samt hvordan ovnene ble brukt.
19	Utvikle et konsept med St.Georgs kapell og Kåpälä i formidlingsøyemed.	Tilgjengeliggjøring og økt formidling av skoltesamisk religion, kultur og historie i et bredere perspektiv.
20	Utstillingsutvikling med digital løsning. Ved å legge inn QR koder kan utstillingen utvikles ved økt informasjon om enkelstobjekter, lengere tekster om utvalgte tema eller foto/lyd/film tilknyttet de ulike delene av utstillingen.	Tilgjengeliggjøring og økt formidling av skoltesamisk kultur og historie i et bredere perspektiv.
	ANNET	
21	Innsamling av stedsnavn og informasjon om disse.	Økt kunnskap om skoltesamiske stedsnavn, samt betydning og bruk.
22	Prosjekt Intereg Aurora Oummu rääst raaj Folk over grenser. Grenseoverskridende samarbeid og etablering/styrking av nettverk.	Vitalisering av samisk kultur, sterkere nettverk på tvers av statsgrensene og samarbeid om styrking av innsatsen for skoltesamisk kultur og språk.
23	Samarbeid med lokale lag og foreninger Pikene – Barents spektakel	Museet er en god samarbeidspartner, og som står for bidrag inn i Barents spektakel Styrke museet som møteplass og kulturarena.
24	Kulturminneregistrering i skoltesamiske områder (gamle Pasvik- og Neidensiida), samt formidling av resultatene	Innsamling og spredning av kunnskap, økt formidling av lite kjente aspekter av den skoltesamisk historien

Deanu ja Várjjat Museasiida
Tana og Varanger Museumssiida
Teän da Va'rijjel Mu'zeisiida

Aktivitetsplan for 2026

Nr	Aktivitet/virksomhet – beskrivelse av hva som skal utføres	Mål for aktiviteten
	Várjjat Sámi Musea	
	Formidling	
1	Artikkel til Varanger årbok	Formidling av samisk lokalhistorie, bidrag til lokal årlig publikasjon
2.	Gjennomføre opplegg for elever og barnehagebarn	Barn og ungdom får kunnskap om samisk kultur og historie gjennom undervisning og aktiviteter
3.	Temadager, musealt tema (vår og høst) blant annet angående 1826	Formidling av ulike temaer innenfor museets arbeidsområde
4.	Bruke sosiale medier aktivt	Formidling av forhistorie, lokal historie, museets virksomhet etc Synliggjøring av samisk språk
5.	Publisere fra samlingene på Digitalt Museum	Tilgjengeliggjøring av museets samlinger
6.	Produsere fotoutstilling i samarbeide med Siida: arkeologiske funn gjort i Inari 2025 med materiale som har sterke knytninger til kystområder – Nesseby, Tana, Sør-Varanger. Basert på registreringer gjort av lokalbefolkning i Inari i samarbeide med Siida.	Formidle større del av lokal og regional samisk historie fotoutstilling som kan nå et nytt publikum, i et internasjonalt samarbeid.
9.	Snøskulpturbygging med elever fra Nesseby oppvekstsenter	God kontakt med ungdom i lokalsamfunnet
	Samlingsforvaltning	
10.	Registrering og digitalisering av gjenstander og foto.	God forvaltning av museets samlinger og kunnskapen knyttet til den, for å nå et bredere publikum.
11	Kulturminneskjøtsel av Ceavccageadje/Mortensnes kulturminneområde – som nå er tentativ verdensarv	Ta vare på kulturminner, gjøre området tilgjengelig for publikum
12	Tilrettelegge museets uteområde for besøkende.	Sørge for godt ivaretatte bygninger, og et område som er tilgjengelig og attraktivt for publikum.
13.	Planlegge for framtidig drift inkludert båthall og utendørs lagring knyttet til markedet	Kunne motta gjenstander og samlinger, som øker områdets

Deanu ja Várjjat Museasiida
Tana og Varanger Museumssiida
Teän da Va'rijjel Mu'zeisiida

		attraktivitet, og gir museet muligheter til å formidle mer.
14.	Planlegging av prosjekt om overtakelse og håndtering av Losoa-samlingen inkludert båter når kommunen overtar.	Oversikt over inntak, lagring, benyttelse.
	Forskning	
15.	Sikre kunnskapsbasert formidling av Varjjat Siida. Få oversikt over relevante sammenlignbare områder på verdensarvlista, beste praksis, formidling og forvaltning som angår lokalsamfunn og region. Tentativ verdensarv: 3 lokaliteter i Nesseby, 1 i Tana, 1 i Båtsfjord.	Samle og utvikle kunnskap om effekten av verdensarv i lokalsamfunn og region med særlig fokus på andre verdensarvsteder med urfolkstilknytning.
16	Publisere forskningsartikkel	Spre ny kunnskap innen museets virkeområde
	Annet	
17	Samisk festuke i forbindelse med Sámi Álbmotbeaivve i samarbeid med Nesseby kommune og Nesseby Sameforening. Markering av samenenes nasjonaldag i Nesseby kommune	Museet er en tydelig samisk institusjon og aktør i kommunen
18	Finnmarksløpet: Utvidede åpningstider, støtte opp om kommunens arrangement.	Underbygge museets rolle som sentral aktør knytta til aktiviteter i kommunen.
19	Arrangere Vuonnamárkanat for handel, møter, språkarena mm.	Videreføre tradisjonelt samisk marked, møtested for befolkningen, stimulere interesse for- og kunnskap om samisk språk og kultur
20	Barnas kunstutstilling	Tilknytning til lokalsamfunnet, visning av produksjon av dáidda og duodji laget ved Nesseby oppvekstsenter Oahpogáldu
21	Sommerutstilling	Formidling av samisk kunst til et bredt publikum
22	Adventsarrangement	Kulturtilbud til lokale innbyggere.
23	Samarbeid med Varangerhalvøya nasjonalpark om formidling av nasjonalparken – samt tentativ verdensarv	God kunnskap om natur og kultur i Varanger formidles til et bredt publikum.
24	Sommeråpent museumsbygg på Ceavccageađge/ Mortensnes (Nå tentativ verdensarv)	Sikre at museets tilbud er tilgjengelig for så mange som mulig. Formidling av utstilling, samisk kultur, historie og forhistorie.
25	Bidra med innhold til samisk språkuke	Synliggjøring av samisk språk gjennom ulike språkaktiviteter.

Saviomusea
Saviomuseet

Deanu ja Várjjat Museasiida
Tana og Varanger Museumssiida
Teän da Va'rijjel Mu'zeisiida

	SAVIOMUSEA 2026	Mål:
	FORMIDLING	Målene for formidling gjenspeiler målene i læreplanene for grunnskolen.
1	Savio og grafiske teknikker. Elevene får høre om John Savios liv og om samers forhold i Sør-Varanger under hans barndom og oppvekst. De får en innføring i forskjellige grafiske teknikker som utg. for å lage egne bilder. Opplegget avsluttes med en utstilling av elevarbeidene på museet. Grunnskolens 5.trinn.	Gi elevene innsikt i sentrale trekk ved kulturen og levekår for samene i Sør-Varanger. Få større kunnskap og forståelse av John Savios motiver gjennom å lære om symbolikk, komposisjon, form og skygge.
2	Samisk historie og identitet i Sør-Varanger. Fleksibelt opplegg, enten på museet eller på skolen. Utarbeides etter innspill fra lærerne. Bolk 1: om John Savio Bolk 2: om samisk Sør-Varanger Grunnskolens 10. trinn.	Med utgangspunkt i John Savios kunstnerskap og samtid, øke bevissthet om fornorskningen og reflektere over konsekvenser for individ og samfunn. Kunne reflektere over likheter og ulikheter i kulturuttrykk. Få større kunnskap og forståelse av John Savios motiver og kunsten rolle i samfunnet.
3	Omvisning i utstillingen i sommersesongen og under Kirkenesdagene.	Gjøre utstillingen tilgjengelig og interessant for et bredere publikum. Øke kunnskap og opplevelse ved besøk i utstillingen.
4	Formidling til andre (På forespørsel)	Kunnskapsoverføring, synliggjøring og inntjening.
5	Formidling på sosiale medieplattformer	Styrke museets synlighet og tilgjengelighet.
6	Publisering av samlingen på Digitalt Museum.	Tilgjengeliggjøring av og informasjon om museets samlinger. Spesielt fokus på de verkene som skal stilles ut på MUNCH
	FORVALTNING	
7	Arbeide med forebyggende konservering og registrering av papirarbeider/kunstsamlingen.	Sikre at samlingen er i god stand.
8	Registrere gjenstander og kunstverk	Sikre at samlingen er godt dokumentert, og kunnskap om verkene ivaretas.
	FORSKNING	
9	Dokumentasjon av Savios samtid. Knytte kontakt med gjenlevende personer fra Savios samtid, for livsløpsintervju. Dokumentere fra familien og nettverket til John Savio	Forskningsbasert kunnskap om Savios samtid, nettverk og slekt, samt kunstverk.
	FORNYING	

10	200 års markering 2026 Vise frem Savios kunstverk, satt sammen med persongalleri og gjenstander som gjenspeiler «John Savios Sør-Varanger i 1826». Formidle via hjemmesiden og ulike aktiviteter i 2026, i forbindelse med 200 års markeringen for grenseoppgangen. Delta på og bidra i museumssiidaens seminarrekke om temaet.	Presentere et representativt, kvalitetsmessig, nyskapende, spennende, fleksibelt, og faglig forankret utstillingskonsept for John Savios kunst. Sette kunsten i sammenheng med et tilbakeblikk på samfunnets utvikling fra grenseoppgangen i 1826. Savios samtid vil være i fokus, men også hans fortid og forgjengere.
11	I samarbeid med MUNCH museet, planlegge og gjennomføre Savio utstilling på MUNCH i 2026. Prosjektet omfatter - Finansiering - Frakt av verkene til Oslo - Lyd - Innramming - Tekster - Publikasjon - Utstillingsåpning - Turnering av utstillingen - Formidling på alle visningssteder - Åpning i Kirkenes	John Savios kunst når ut til et utvidet publikum ved å bli vist i hovedstaden. Utstilling av John Savios kunst på MUNCHMUSEET, med rammeverk i tråd med samisk tankegang, og få John Savios kunst ut i verden. Sikre en kunnskapsbasert formidling av Saviomuseets kunstsamling, og sette dette i sammenheng med immateriell kulturarv.
	ANNET	
12	Fokus på samisk språk: - Bruk av nordsamiske tekster og benevnelser i utstillingen - Bruk av nordsamisk i formidlingen - Bruk av nordsamisk på nettside, og div. informasjonsmateriell - Bruke nordsamiske termer - Markering og aktivitet i språkuka	Også samisk publikum skal kunne bruke sitt språk i søken etter John Savios kunst. Bidra til å styrke bruk av nordsamisk språk i museumssiidaen og på sikt bidra til revitalisering, bevaring og bruk av den nordsamiske Sør-Varanger dialekten.
13	Promotering og merkevarebygging	Saviomusea og John Savios kunst er synlig i det nasjonale og internasjonale kunstmiljøet, sammen med museets samling og kompetanse.
14	Drive arbeidet med minnesmerke over sydpolsfarerne Per Savio og Ole Must.	Minnesmerke over sydpolsfarerne Must og Savio skal avdukes innen utgangen av 2028
15	Arrangere samefestivalen i Sør-Varanger – Giisáŋkei'ss i samarbeid med organisasjonene i kommunen, samt bidra ved feiringen av samenenes nasjonaldag.	En samisk festival synliggjør kultur, språk og historie, og styrker samisk identitet i hele øst-Finnmark.

Deanu musea
Tana museum
Tenon museo

Deanu ja Várjjat Museasiida
Tana og Varanger Museumssiida
Teän da Va'rrjel Mu'zeisiida

Aktivitetsplan for 2026

	Deanu Musea Tana Museum – Tenon Museo	
	FORVALTNING	MÅL
1	Gjennomføre forstudie for langtidsleie av magasin for å kunne flytte gjenværende gjenstander fra Polmak til Tanabru	Sikre og bevare gjenstandene inkl. båter og landbruksgjenstander samt å få ryddet i lokalene i Polmak
2.	Samarbeid med Tana historielag og bevaringsinstitusjonene i Finnmark om privatarkiver	Innsamling, digitalisering og publisering av privatarkiv
3.	Vedlikeholde og restaurere det antikvariske bygget Masjokhuset	Ivareta bygningen
4.	2028 – jubileumsplanlegging av 60 og 40 årsjubileum, 1968 og 1988. Etablere arrangementskomite og en redaksjon for å lage bok om historien	Synliggjøre Tana museums historie opp gjennom tidene, og museets ansvar for å bevare og utvikle kulturarv og historie
5.	Bidra til innhold i magasinet Áiti	Samarbeid om å dokumentere, fremme og utvikle kunnskap om vår historie. Friske opp og fremme gamle historier fra tidligere tider.
	FORMIDLING	
6	Ta imot barnehager, skoleklasser og grupper.	Barn og unge samt i vårt samfunn har god kunnskap om kulturen i Tana, herunder elve, -fjord og sjøsamiske kultur, norsk, kvensk og finsk kultur, og styrke deres identitet og tilknytning til området.
7	Bistå Besøkssenter Villaks Tana Joddu AS med å arrangere Barnas laksedag	Barn har kunnskap om den unike laksen i Tanadalens hovedelv og mange sideelver.
8	<i>Faste utstillinger: Polmak</i> Hovedhuset fra ca. 1790 Per Fokstad utstillingen Horma-stabburet Båtene	Formidle Tanadalens lokalhistorie og tradisjoner. Synliggjøre den elvesamiske kulturen og historien. Øke kunnskap om bygninger og fartøy.

	Boaðđun, posestengselet Jodđu, på tunet Røykeriet	
9	<i>Elle-Hansas kunst som utstilling</i>	Ha større bredde i utstillingene, og som representerer flere typer kunst og kulturhistorie
10	Åpne gammen Bealjjeoahtti- og fortelle om prosjektet	Lokalbefolkningen og andre besøkende får kunnskap om gamlebyggetradisjon
11	I samarbeid med DeanuInstituhtta registrere båter og fremme kunnskapen om den store fartøyhistorien i Tana	Fremme kunnskap fartøyhistorie og båtbyggertradisjoner
12	Frigjøringsmarkering ved Tanabru, regi Tana Historielag	Synliggjøre krigshistorien i Tana
13	Samarbeide med duojar og samisk språkformidler Kirsti Suongir – Samiske broderier og votter, verksted, kurskvelder og formidling for barn og unge og samfunnet for øvrig	Fremme og vise mangfoldet i samisk duodjitradisjoner. Vise gamle broderimønstre, og utvikle mønstre i nye uttrykk. La seg inspirere av gammelt, til noe nytt, samt styrke stolthet og identitet
14	Samarbeid med duojar, kunster og forfatter Inger Haldis Apmir, «Same-naitaleapmi» Duodji og litteratur, for barn og unge og samfunnet for øvrig	Synliggjøre og formidle den store og rike samedrakt og drakttilbehør i Tana og Sapmi
15	Arbeide med bygningsvern og antikvariske bygg i bygda Buolbmat/Polmak og Sirbma, i samarbeid med bygdelag	Formidle historien om alle ulike vernede bygg i Buolbmat og Sirbma
16	Samarbeide med Esther Utsi om Det flerkulturelle Austertana, ta utgangspunkt i det sjøsamiske, reindrifta, jordbrukstradisjoner og handelshistorien	Registrere tufter sammen med Sametinget, fylkeskommunen, for å finne ut av historien på stedet.
	FORNYING:	
17	Delta i arbeid med Sannhet – og forsoningskommisjonens rapport.	Bidra med kunnskap om fornorskningens konsekvenser i Tana samfunnet, som ledd i forsoningsarbeidet.